

Професионално усавршавање за унапређење наставног процеса на Универзитету у Бањој Луци

БАЊА ЛУКА 2026.

Центар за
цјеложивотно
учење

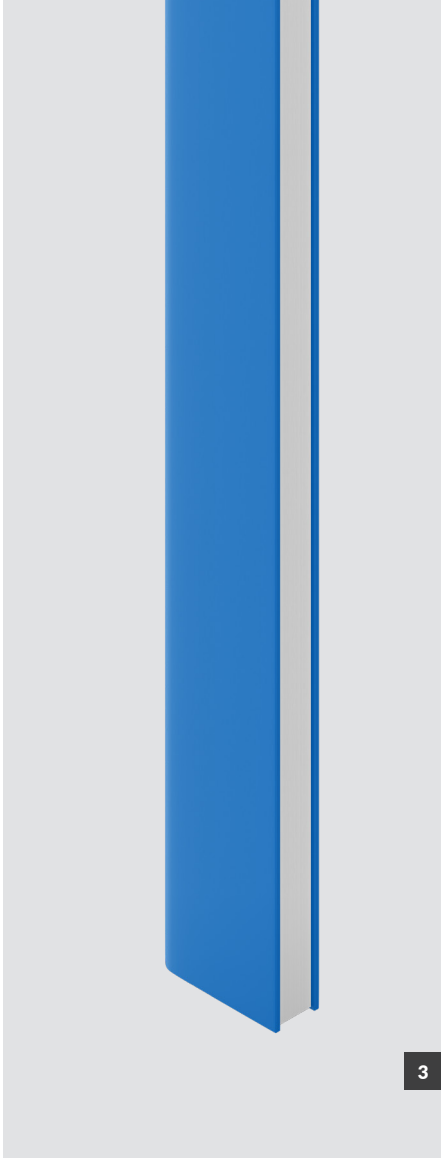

Увод

Универзитет у Бањој Луци и Филозофски факултет обавјештавају и позивају наставно особље да учествује у серији предавања/радионица које ће се одржати током марта и априла 2026. године, са циљем професионалног усавршавања и унапређења наставног процеса на Универзитету.

Сенат Универзитета у Бањој Луци је на својој 91. сједници, одржаној дана 30.03.2023. године, разматрао и усвојио приједлог програма професионалног усавршавања за унапређење наставног процеса за сараднике и запослене Универзитета у Бањој Луци који организује Филозофски факултет у сарадњи са професорима са других факултета. Сврха ове одлуке и организације професионалног усавршавања је утемељена на чињеници да већина наставног особља током свог образовања није похађала предмете и курсеве који су се односили на унапређење наставничких компетенција, па је логична посљедица да значајан дио наставног особља није упознат са свим могућностима, методама и вјештинама које доприносе квалитетнијој настави. Професионално усавршавање наставног особља има кључну улогу у побољшању квалитета наставе и уопштено говорећи оснаживању академске заједнице, што ће у коначници допринијети да студенти стекну потребна знања и компетенције. Филозофски факултет као органи-

затор професионалног усавршавања ће учесницима издати увјерења о похађању програма професионалног усавршавања која сарадници у настави прилажу приликом избора у виша академска звања.

Програм није заснован на екстерним пројектима и буџетима већ на доброј намјери и са свијешћу да кроз синергију и узајамну размјену снага и ресурса све чланице Универзитета у Бањој Луци могу да унаприједе свој рад и тако демонстрирају вриједности и смисао интегрисаног универзитета.

Распоред професионалног усавршавања

ДАТУМ	ДАН	ТЕМА	ВОДИТЕЉИ
19. 3.	четвртак	Дефинисање исхода учења на нивоу предмета и блок часа	проф. др Синиша Лакић и проф. др Драженко Јоргић
20. 3.	петак	Како подстицати више нивое знања, креативно и критичко мишљење студената?	проф. др Ивана Зечевић и проф. др Милица Дробац-Павићевић
26. 3.	четвртак	Примјена интерактивних техника учења у настави	проф. др Татјана Михајловић, проф. др Маргарета Скопљак и проф. др Срђан Душанић
27. 3.	петак	Реторичке вјештине у настави	Милица Костовски, ма
2. 4.	четвртак	Вредновање образовних постигнућа студената	проф. др Драган Партало и проф. др Драган Матић
3. 4.	петак	Комуникација са студентима	проф. др Срђан Душанић и проф. др Синиша Лакић
17. 4.	петак	Примјена „AI” алата у универзитетској настави и истраживању	доц. др Борислав Вукојевић, ФПН
23. 4.	четвртак	Развој инклузивне и приступачне наставе	проф. др Драженко Јоргић и Бојана Трбић
24. 4.	петак	Интеграција истраживања у наставу и развој истраживачких компетенција студената	проф. др Драган Партало и проф. др Драган Матић

Мјесто одржавања:

Филозофски факултет (војводе Петра Бојовића 1А, Кампус), амфитеатар 203.

Вријеме:

12,00-13,30 часова

Пријава учесника:

Прије одржавања сваког предавања / радионице академска заједница ће бити додатно информисана о појединачној теми, мјесту и времену одржавања, те линку на који ће се моћи потврдити учешће.

Напомена:

У случају непредвиђених околности организатор задржава право измјене распореда предавања, о чему ће академска заједница бити благовремено обавјештена.

**Дефинисање исхода
учења на нивоу
предмета и блок
часа (бирокарска
акробатика или
просвјетитељски
алат?)**

**Како подстицати више
нивоое знања, креативно
и критичко мишљење
студената?**

Опис тема

Дефинисање мјерљивих исхода учења представља темељ високошколског образовања у којем у центру процеса стоји студент. Постављањем квалитетних исхода које студенти треба да стекну до краја блок часа или до краја предмета, наставници могу да осигурају да њихова настава буде фокусирана, релевантна и у складу са стварним потребама студената. Већина тренутног наставног кадра на Универзитету није искусила такав вид образовања у позицији студената, те је сасвим могуће да - копирајући сопствено искуство - креира своју наставу искључиво на основу садржаја приказаног у доступним уџбеницима. Циљ радионице је да покаже како дефинисање квалитетних исхода води сврсисходнијим наставним активностима и оцјењивању, али и да упозори на органичења аутоматизованог ослањања на формулаично дефинисане исходе.

Унаучним и стручним радовима о критичком и креативном мишљењу износе се позитивни ставови и оно се високо вреднује као компетенција за 21. вијек. Међутим, истовремено се може уочити да њихова примјена у пракси није заступљена у једнакој мјери као када се о њима говори. Поставља се питање зашто је то тако? Истраживања указују на постојање дилеме - да ли се кроз образовни систем треба подучавати критичко и креативно мишљење или оно треба бити инкорпорирано у образовни систем на другојачији начин од директног подучавања. Упркос дилеми о начину подучавања,

**Примјена
интерактивних техника
учења у настави**

**Реторичке
вјештине у
настави**

не доводи се у питање важност подстицања ових облика мишљења. Стога је обука посвећена отклањању горе поменутих дилемама, као и демонстрирању техника и стратегија подстицања критичког и креативног мишљења у високом образовању.

Примјетили сте током предавања и вјежби да студенти нису довољно укључени, а понекад испољавају и незаинтересованост или досаду. Уколико желите да унаприједите атмосферу, те учините да наставни процес буде занимљивији и да подстиче критичко мишљење – кооперативно учење и употреба интерактивних техника може бити једно од рјешења. Интерактивне технике на креативан начин подстичу студенте на размишљање и групну дискусију, што доприноси функционалнијем и дугорочнијем знању, те већој мотивацији и постигнућу студената. Вриједност 20-ак интерактивних техника које ће бити представљене је у томе што су универзалног карактера и могу се примијенити у свакој научној области. Ова тема и усавршавање доприносиће да откријете нове и креативније начине за структурисање ваше наставе, те веће ангажовање студената.

Реторичке вештине су кључне за подучавање и пренос знања јер без обзира на савремену технологију у настави није могуће заобићи монолошки наступ, предавање и говор. Међутим, упитно је колико је универзитетско наставно особље оспособљено да у пракси примјењује бројне реторичке препоруке. Током обраде ове теме наставно особље ће бити упознато са

Вредновање образовних постигнућа студената

неким кључним реторичким вјештинама и смјерницама како квалитетније предавати студентима. На примјер: структура предавања и како га започети; како одржавати пажњу студената; какав треба бити ритам и темпо говора; невербална комуникација, кретање, гестови и мимика; важност употребе цитата, анегдота, конкретних примјера, шале; како завршити предавање; како се суочавати са тремом итд. Развој реторичких компетенција наставног особља може значајно помоћи да се унаприједи квалитет предавања и повећа заинтересованост студената.

Да бисмо добили повратне информације како и колико напредују студенти током семестра, али и на крају сваког часа, неопходно је користити одређене технике вредновања и самовредновања. Када вреднујемо студенте најчешће се служимо техникама: усмено или писмено испитивање, практично провјеравање, комбиновано испитивање. Све технике носе са собом одређене изазове који отежавају објективно оцјењивање због чега је важно познавати смјернице и критерије за креирање адекватних тестова за писмене провјере знања, а још већи изазов је вредновање усмених испита. Треба поменути и да постоји разлика између тзв. формативног оцјењивања које се одвија континуирано током цијелог семестра, те сумативног које се врши на крају комплетног процеса. Имајући у виду важност, сложеност и специфичности вредновања постигнућа, неопходно је да наставно особље буде детаљније упознато са овом темом.

Комуникација са студентима

Примјена „AI” алата у универзитетској настави и истраживању

Развој инклузивне и приступачне наставе

Упркос бројним компетенцијама и вјештинама које предавач има, понекад крајњи исход може бити незадовољавајући због начина (не)комуникарања између наставног особља и студената. Најчешћи узроци су конфузна структура рада и размјена информација, кашњење у извршавању обавеза, обострани недостатак поштовања итд. Због тога је важно да наставно особље води рачуна о јасним каналима комуникације и структури рада, правременом и транспарентном информисању, начину опхођења према студентима. Током обраде ове теме, кроз интерактивну размјену искустава и препоруке предавача биће разрађени поменути изазови. Добра комуникација између универзитетских наставника и студената важан је дио образовног процеса и може имати кључну улогу за успјешну наставу и задовољство студената.

„АИ” алати у универзитетској настави и истраживању могу бити предност или пријетња. На овој радионици биће показано како на етичан начин користити велике језичке моделе (ChatGPT), сликовне генераторе (Идеограм) и апликације попут NotebookLM и Paperpal. Такође, учесницима ће бити демонстрирано како да мапирају своје радне процесе и унаприједи продуктивност уз „AI” алате.

Развој инклузивне и приступачне наставе представља темељну компоненту модерног високог образовања која осигурава равноправно учешће свих студената. Овакав приступ препознаје разноликост студентске популације и прилагођава методе подучавања различитим стиливима учења,

**Интеграција
истраживања у
наставу и развој
истраживачких
компетенција
студената**

способностима и потребама. Инклузивно образовање не само да побољшава академски успјех студената са инвалидитетом или потешкоћама у учењу, већ подиже квалитет образовања за све учеснике. Стварањем подстицајног окружења које уважава индивидуалне разлике, високошколске установе припремају студенте за рад у разноврсном друштву. Приступачност наставе подразумијева примјену универзалног дизајна у планирању курикулума, коришћење различитих наставних материјала и технологија, те флексибилне методе процјене знања. Овакав свеобухватан приступ доприноси смањењу стопе одустајања од студија и ствара праведнији образовни систем који препознаје потенцијал сваког појединца.

Развијање истраживачких компетенција студената један је од стратешких циљева високог образовања, али наставна пракса на универзитетима не пружа увијек довољно простора за њихово систематско његовање. У условима оптерећених наставних програма, ограничених термина и захтјевне академске структуре, унапређење ових вјештина неријетко остаје у другом плану. То може утицати на квалитет учења, критичку анализу, рефлексивност и способност студената за самостално истраживање. Ова радионица пружа конкретне методе, као што су истраживачки усмјерено учење, мали пројекти, ефикасна употреба научних радова и друге стратегије за постизање ангажованости студената. Кроз примјену таквих метода, истраживање ће постати природни и активан дио наставног процеса у којем се оснажују студенти да мисле истраживачки и уче са разумијевањем. Циљ радионице је да подржи на-

ставнике у превазилажењу препрека у примјени истраживачки оријентисане наставе, кроз педагошке моделе и интерактивне активности које унапређују квалитет учења и наставе.

Предавачи (према азбучном редослиједу)

Вукојевић Борислав је доцент на Студијском програму новинарства и комунологије на Факултету политичких наука Универзитета у Бањој Луци. Аутор је књиге „Анализа одговорности у новинарству“, објављене 2016. године. Објавио је бројне научне и стручне радове из области комунологије, медијске писмености, политичке комуникације и нових медија. Учествовао је на више научних конференција у Србији, Црној Гори и Босни и Херцеговини. Његова поља интересовања укључују јавно мнијење, нове медије, медијску писменост, анализу медија и вјештачку интелигенцију. Од 2023. године почео је држати обуке о вјештачкој интелигенцији, а до данас је одржао више од 30 курсева и семинара, са најмање 850 учесника.

Дробац Павићевић Милица је ванредни професор Филозофског факултета, ангажована на предметима из области педагошке психологије (психологија образовања). Поред научних референци, има богато искуство са интерактивном наставом кроз рад на факултету али и кроз одржавање цјелодневних обука за бројне друге институције. Посебно се бави темама из области развоја људских потенцијала попут креативности и креативног мишљења, критичког мишљења, стратегије учења и подучавања, комуникације и рјешавања проблема. Припремила је неколико приручника са радионицама о поменутиим темама и написала двије књиге о креативности и креативном мишљењу.

Душанић Срђан је редовни професор и декан Филозофског факултета, ангажован на предметима из области социјалне психологије. Поред објављених 12 књига и других научних референци, има богато искуство са интерактивном наставом кроз рад на факултету али и реализацију преко 2000 цјелодневних обука за бројне друге институције. Посебно се бавио темама из области развоја људских потенцијала попут комуникације, тимског рада, лидерства, рјешавања конфликта. Припремио неколико приручника са радионицама о поменутих темама. Професионална и животна искуства стицао у 55 земаља.

Зечевић Ивана је редовна професорица на Филозофском факултету у Бањој Луци. Ангажована је на предметима из области педагошке психологије (психологија образовања). Поред научно-истраживачког рада има богато искуство и у образовању наставног особља, примјенама стратегија, метода и техника развоја критичког мишљења у васпитно – образовном систему. Учесница је неколико пројеката који су се бавили иновирањем наставних планова и програма, како на нивоу основног и средњег образовања, тако и на универзитетском нивоу.

Јоргић Драженко је редовни професор Филозофског факултета, ангажован на предметима из области андрагогије и опште педагогије. Поред научних референци и истраживања о унапређивању формалног и неформалног образовања одраслих, има искуства и са међународним пројекатима о изради оквира квалификација у високом образовању, гдје су значајно мјесто имали и поступци дефинисања исхода учења. До сада је написао неколико радова из области универзитетског образовања, а неки од њих се односе на статус изборних предмета, хибридно образовање, квалитет наставе за одрасле.

Костовски Милица је виши асистент на Правном факултету Универзитета у Бањој Луци, гдје изводи наставу на неколико предмета из историјскоправне уже научне области, између осталог и на изборном предмету Правна реторика на првом циклусу студија. Током студирања на Правном факултету, под менторском палицом проф. др Николе Мојовића, активно је учествовала у раду Центра за реторику и говорништво „Institutio Oratoria“, те освојила неколико награда на традиционалном студентском такмичењу у бесједништву у организацији овог Центра. Свој ангажман у пољу реторике наставила је као ментор младим генерацијама студената како у Центру, тако и у оквиру различитих семинара и радионица на тему јавног наступа и говорништва.

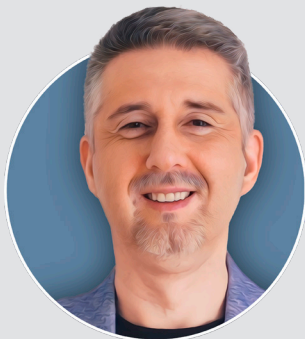
Лакић Синиша је ванредни професор на Катедри за психологију Филозофског факултета гдје предаје предмете из области методологије, статистике и психометрије. Његова истраживачка и стручна интересовања су везана за широк спектар тема, од процјене личности, психологије социјалних идентитета, Бејсијанске статистике, ефективних стратегија учења, до евалуације психосоцијалних пројеката и образовних процеса. Научна знања и искуства стицао у више држава Европе и САД.

Матић Драган је редовни професор и шеф Катедре за рачунарске и информатичке науке на Природно-математичком факултету. Област његовог научног интересовања укључује примијењену математику, операциона истраживања, биоинформатику и рачунарску биологију. У току вишегодишње наставничке праксе учествовао је у већем броју домаћих и међународних пројеката који у фокус стављају јачање наставничких компетенција, укључујући области STEM образовања, дигиталне компетенције и вјештине за 21. вијек, као и друге савремене методичко-дидактичке приступе у настави.

Михајловић Татјана је редовни професор Филозофског факултета Универзитета у Бањој Луци. Магистарски рад и докторску дисертацију одбранила је на темама које су повезане са школском педагогијом. Објавила је три научне монографије и већи број научних радова у оквиру којих је фокус истраживања самостално учење и проучавање историјског развоја праксе и теорије васпитања. Ангажована је на наставним предметима из уже научне области Општа педагогија. Активно је учествовала на семинарима и пројектима, обуци универзитетских наставника и сарадника чије су теме обухватале различите аспекте васпитно-образовног рада.

Партало Драган је ванредни професор на Катедри за педагогију и методике Универзитета у Бањој Луци. Ангажован је на наставним предметима из области методологије научног истраживања васпитања и образовања. Истраживачка интересовања обухватају подручја квалитета универзитетске наставе, компетенција наставника, школске климе и вршњачких односа у образовању. Био је учесник различитих пројеката и семинара у области обезбјеђења и унапређења квалитета у високом образовању. Обавља улогу координатора за обезбјеђење квалитета на Филозофском факултету Универзитета у Бањој Луци.

Скопљак Маргарета је редовни професор Филозофског факултета Универзитета у Бањој Луци. Магистрирала је, докторирала те објавила више научних радова и монографију из сфере интерактивног и кооперативног учења. Ангажована је на наставним предметима из уже научне области Методика васпитно-образовног рада. Активно је учествовала у обуци универзитетских наставника и сарадника, те семинарима и пројектима чије су теме обухватале различите аспекте васпитно-образовног рада.

Трбић Бојана је руководилац Центра за подршку студентима са инвалидитетом Универзитета у Бањој Луци гдје ради на пружању подршке и унапријеђењу положаја особа са инвалидитетом у високом образовању. Ангажована је на креирању стратегија за повећање приступачности и развоју сервиса подршке. Укључена је у рад цивилних организација које се баве правима особа са инвалидитетом кроз заједничке пројекте и кампање. Учествовала је у организацији научно-стручних конференција, округлих столова, семинара и иницијатива посвећених побољшању положаја студената са инвалидитетом.

Контакт за додатне информације

Контакт особа:

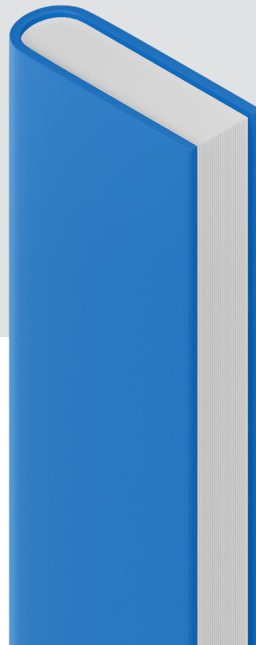
Александра Симановић (Филозофски факултет)

Електронска пошта:

aleksandra.simanovic@ff.unibl.org

Телефон:

051 322 780

**Професионално
усавршавање
за унапређење
наставног процеса
на Универзитету у
Бањој Луци**

ПРИЈАВИТЕ СЕ ОВДЈЕ

Центар за
цјеложивотно
учење